

Til: Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Innsigelse til søknad om ny konsesjon for Nore 1 og Nore 2

Jeg bor i Tunhovd, med adresse Hallgrimstølvegen 302. Jeg flyttet til Tunhovd i mai 2021 og har eiendommer her. Jeg har hatt tilknytting til Pålbufjorden siden barndommen på 60 tallet. Naturen her fremstår relativt utørt bortsett fra Pålbufjorden og strandsonen som minner om miljøkriminalitet på sommeren. Jeg er opptatt av naturmangfold og driver aktiv med jakt, fiske, friluftsliv og vintersport. Mye av grunnen er den vakre og urørte naturen her med unntak av det to sterkt regulerte fjordene.

Fra min eiendom Gnr 123 Bnr 9 samt fra familie-eiendommen Aspedokken Gnr 117 med diverse Bnr så ser vi nesten hele Pålbufjorden. Aspedokken ligger midt på fjorden på nordsiden av denne. Utsynet er dessverre ikke alltid et vakkert syn slik som i 2022 og 2025. Se vedlagte bilder av «skrekkenes eksempler». Dette er åpenbare brudd ut fra forutsetningene og intensjonen bak konsesjonsvilkårene. De negative konsekvenser for nærmiljøet og naturmangfoldet må begrenses og skader må utbedres og/eller kompenseres.

Manøvringsreglementet misbrukes og strider mot naturmangfoldloven § 8–12, som pålegger myndighetene å basere beslutninger på kunnskap, føre-var-prinsippet og økosystemtilnærming.

Vi med nærhet til Pålbufjorden er svært opprørt over hvordan regulanten nå 2025 totalt ignorerer en svært snøfattig vinter med dertil lave magasiner. De tapper fjorden for å oppnå høyest mulig profitt, til tross for lite snø og vann i nedbørsfeltet.

Jeg ser tydelig hvordan reguleringen påvirker både landskapet, fiskebestandene og livskvaliteten for oss som bor her og de som har fritidsboliger her.

Som rettighetshaver til fiske i Pålbufjorden, Risviken, som er et relativt stort fiske har vi sett en betydelig negativ utvikling i kondisjonen på fisken, særlig ørreten, over flere år. Den negative utviklingen er alarmerende.

Det er utvilsomt alternativ 2 ved bygging av nytt Nore 1 og Nore 2 som vil være den beste løsningen for Pålbufjorden og Tunhovdfjorden.

1. Fiske og økologiske konsekvenser

Pålbufjorden er et viktig leveområde for ørret og røye og var i sin tid og før reguleringen kjent for å ha den beste og største ørreten i landet.

Dagens praksis med ekstreme ned-tappinger fører til:

- Redusert næringsgrunnlaget og beite for fisken
- Tørrlagte gyteplasser
- Økt vanntemperatur i grunne partier. *+20C i juli 2025!!*
- Økt erosjon og livløs bunnforhold mot midtre del av fjorden bestående av gjørme mudder.
- Dårlig oksygenbalanse, *Mudder i bånn, Utvasket myr. Metan gass.*
- En presset og sammenklemt fiskebestand*. (Slåsskamp om maten)

**Vannvolumet er redusert med opp mot 70% i 2025 i forhold til full vannstand.*

2. Estetiske og landskapsmessige skader

De negative ringvirkningene er betydelige og skadene som har skjedd er store. Når Pålbufjorden tappes hardt ned sitter vi igjen med et ødelagt landskap. Vi har i både i 2022 og 2025 vært vitner til ekstremt lav vannstand gjennom hele sommeren. Resultatet har vært et enormt stort månelignende landskap uten liv. Pålbufjorden er relativt grunn og med en reguleringshøyde på hele 24 meter så er dette er dramatisk. Med hurtige ned og opptappinger økes erosjonen.

Sosiale og rekreasjonsmessige konsekvenser

- Fritidsfiske og båtliv ødelegges.
- Forholdene for turskøyter svekkes.
- Turistnæringen og friluftslivet svekkes.
- Lokalsamfunnet mister fjorden som samlingspunkt.
- Attraktiviteten svekkes.

Dette er forhold som må vurderes etter vannressursloven § 25, som krever at konsesjoner skal ivareta allmenne interesser.

4. Manøvreringsreglementets svakheter

- Det er naturstridig at laksen nederst i lågen skal tilføres mer vann enn det som naturlig kommer i nedbørsfeltet dersom fjordene ikke var demmet opp
- Minstevannførings krav i Numedalslågen fører til unødvendig stor tapping av Pålbufjorden og Tunhovdfjorden.
- Dagens system innebærer at Pålbufjorden systematisk ofres.
- Fast dato 25. mai for oppstart av fylling gjør at tidlig snøsmelting i tørre år ikke utnyttes.

5. Viktige presiseringer fra møter og erfaringer

På informasjonsmøtet på Rødberg Hotell 14.08.25 presiserte kommunens advokat at manøvreringsreglementet må revideres samtidig med søknadsprosessen om ny konsesjon. Dette er den eneste muligheten til å sikre riktigere vannstand i Pålbufjorden. Det er fullstendig uakseptabelt dersom konsesjonen fornyes før og uten revisjon.

På samme møte la representanten fra Statkraft frem en graf som viste at vinteren 2024–2025 var en «tilnærmet normal snøvinter». Dette er direkte feil og sludder.

Jeg er ivrig skiløper og jobber med skiløypene og preparerer disse gjennom vinteren. Det er hevet over enhver tvil at snømengdene var langt under normalen.

Dette var tilfelle igjennom hele juli, august og godt inn i september. Fjorden begynte først å stige igjen i uke 37–38, etter ca. 80 mm nedbør siste uken. Dette viser tydelig at dagens regulering ikke ivaretar riktig vannstand i tørre år.

6. Innspill til forbedringer og avbøtende tiltak.

Vi ber NVE kreve følgende endringer som vilkår i konsesjonen:

1. Revisjon av manøvreringsreglementet samtidig med konsesjonsbehandlingen – ikke adskilt i tid.
2. Fleksibel oppstart av fylling – ikke fastlåst til 25. mai, men tilpasset år og forhold.
3. Minimumsvannstand i sommerhalvåret – for å hindre ekstreme nedtappinger. Settes til kvotehøyde 738
4. Redusert minstevannføring i Numedalslågen – Pålbufjorden og Tunhovdfjorden kan ikke ensidig ofres for laksen.
5. Bedre koordinering mellom magasinene – for å unngå at Pålbufjorden systematisk tappes hardest og blir prioritert sist.
6. Klimatilpasning i reglementet – slik at endrede nedbørsmønstre og tørkeperioder håndteres på en bærekraftig måte.
7. Settefiskanlegg etableres ved Pålbufjorden der stamfisken tas opp.

Konklusjon

- Dagens situasjon er ikke bærekraftig.
- Alternativ 2 er å foretrekke
- Konsesjonsbehandlingen må sees i en mye større sammenheng.
- NVE må stille tydelige krav om revisjon av manøvreringsreglementet skjer før eller parallelt med konsesjonssøknaden.
- Det må settes rekkefølgebestemmelser.
- Konsesjonsbehandlingen for Nore 1 og Nore 2 må være i tråd med lover og regler. Vannressursloven § 25 og naturmangfoldloven § 8–12 må følges.
- Betydelige avbøtende tiltak må kontraktfestes
- Nedbørsdata må kvalitetssikres

Vennlig hilsen

Bernt Lund

Båtdraget i Breiviken 3 september 2025

Risviken 13 august 2025

Gofarfossen 13 august 2025

Risviken mot Nord-Vest 19 juni 2025

Risviken mot syd-øst 20 juli 2025

21 Juni 2025 Hvor er Pålsbufjorde??....